Beden E?itimi Ö?retmenleri Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beden E?itimi Ö?retmenleri Yeterlilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17397

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Beden E?itimi Ö?retmenleri Yeterlilik Ölçe?i, beden e?itimi ö?retmenlerinin mesleki yeterlilik düzeylerini ölçmek amac?yla 2008 y?l?nda Türkiye'de uyarlamas? yap?lan çok boyutlu bir ölçektir. Ölçek, ö?retmenlik mesle?inin gerektirdi?i temel alanlarda; pedagojik beceriler, ö?renme süreci yönetimi, geli?im takibi ve program bilgisi gibi kritik yeterlilikleri de?erlendirir. Yap?lan psikometrik analizler sonucunda ölçek, alt? temel faktörden ve 78 maddeden olu?maktad?r. Bu araç, ö?retmenlerin kendilerini de?erlendirmelerine olanak tan?yan 5'li Likert tipinde bir derecelendirme sistemi kullan?r (1= yetersiz, 5= çok yeterli).

Anahtar Kelimeler

Beden E?itimi, Ö?retmen Yeterlili?i, Mesleki Geli?im, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Ö?retme Süreci, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Hüseyin Ünlü, A.M. Sünbül, L. Aydos.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, görev yapan beden e?itimi ö?retmenlerinin mesleki rollerini yerine getirirken kendilerini ne derece yeterli alg?lad?klar?n? belirlemektir. Ölçek, ö?retmenlerin öz yeterlilik inançlar?n? ve uygulamadaki beceri düzeylerini tespit ederek, nitelikli e?itim hizmeti sunma kapasitelerini de?erlendirmeye yard?mc? olur.

Elde edilen veriler, ö?retmenlerin güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönlerini ortaya koyarak, hem hizmet öncesi ö?retmen e?itimi programlar?n?n hem de hizmet içi mesleki geli?im faaliyetlerinin planlanmas?na bilimsel ve sistematik bir temel sa?lamay? hedefler.

Yap?

Ölçek, ö?retmen yeterlili?ini çok boyutlu bir yap? olarak ele almakta ve bu yap?y? alt? temel boyutta incelemektedir. Bu yap?, sadece alana özgü bilgiyi de?il, ayn? zamanda pedagojik becerileri, ö?renci ili?kilerini, de?erlendirme yeteneklerini ve okul-toplum etkile?imlerini de kapsamaktad?r. Bu alt? boyut, ö?retmenlik mesle?inin genel yeterlilik çerçevesiyle uyumludur.

Ki?isel ve Mesleki Geli?im: Ö?retmenin sürekli ö?renme ve beden e?itimi ö?retim program?ndaki de?i?imleri izleme becerisi.
Ö?renciyi Tan?ma: Ö?rencilerin bireysel ihtiyaçlar?na ve geli?imlerine odaklanma, güven verici ili?kiler kurma.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ö?renme ve Ö?retme Sürecinde Yeterlilik: Etkili ders planlama, uygulama ve sportif faaliyetlere aktif kat?l?m becerisi.
Ö?renmeyi, Geli?imi ?zleme ve De?erlendirme: Ö?rencilerin geli?imini izleme, ölçme ve de?erlendirme tekniklerini kullanarak geri bildirim (dönüt) sa?lama yetene?i.
Okul-Aile ve Toplum ?li?kileri: Di?er ö?retmenlerle i?birli?i yapma ve okul ile toplum aras?ndaki ili?kileri yönetme.
Program ve ?çerik Bilgisinde Yeterlilik: Beden e?itimi ile ilgili temel kavram, kural ve ilkeler hakk?nda bilgi sahibi olma ve program hakimiyeti.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlili?i, özellikle yap? geçerlili?i (Construct Validity) ba?lam?nda incelenmi?tir. Yap?lan faktör analizleri, ölçe?in teorik olarak öngörülen alt? faktörlü yap?y? do?rulad???n? göstermi?tir. Bu yap?sal geçerlilik, ölçe?in gerçekten beden e?itimi ö?retmenlerinin mesleki yeterlilik boyutlar?n? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Ba?lang?çta daha fazla madde içeren taslak ölçek, faktör analizleri sonucunda 6 faktör ve 78 maddeye indirilerek nihai formunu alm??t?r. Maddelerin faktör yükleri, her bir alt boyutun ölçülmek istenen yeterlilik alan?n? temsil etme gücünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Beden E?itimi Ö?retmenleri Yeterlilik Ölçe?i'nin güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Alt boyutlar?n iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in genel olarak yüksek güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir. Hesaplanan katsay?lar ?öyledir:

Ö?renme ve Ö?retme Sürecinde Yeterlilik: **0.93**
Ki?isel ve Mesleki Geli?im: **0.88**
Okul-Aile ve Toplum ?li?kileri: **0.87**
Ö?renciyi Tan?ma: **0.81**
Ö?renmeyi, Geli?imi ?zleme ve De?erlendirme: **0.71**
Program ve ?çerik Bilgisinde Yeterlilik: **0.65**

Özellikle Ö?renme ve Ö?retme Sürecinde Yeterlilik boyutu çok yüksek bir iç tutarl?l?k gösterirken (0.93), Program ve ?çerik Bilgisinde Yeterlilik boyutu alt s?n?rda kabul edilebilir bir de?ere sahiptir (0.65).

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla gerçekle?tirilen analizler, ölçe?in toplam 78 maddeden olu?an ve alt? ana faktöre ayr?lan bir yap? sergiledi?ini ortaya koymu?tur. Bu faktörler,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ö?retmen yeterlili?inin farkl? yönlerini ba??ms?z ancak ili?kili biçimde ölçmektedir.

?lk faktör analizinde 81 madde bulunmas?na ra?men, nihai 78 maddelik versiyonun faktör da??l?m? ve madde say?lar? a?a??da listelenmi?tir:

Ö?renme ve Ö?retme Süreci (31 madde)
Program ve ?çerik Bilgisi (13 madde)
Ki?isel ve Mesleki Geli?im (11 madde)
Ö?renmeyi, Geli?imi ?zleme ve De?erlendirme (10 madde)
Aile ve Toplum ?li?kileri (7 madde)
Ö?renciyi Tan?ma (6 madde)

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation)

Format: Öz Bildirim (Self-Report), 78 madde, 6 faktörlü yap?.

Mevcut Diller: Türkçe (Turkish)

Hedef Kitle: Beden E?itimi Ö?retmenleri

Ya? Grubu: Yeti?kin (Mesle?ini aktif olarak icra eden e?itimciler)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl???'na ba?l? okullarda görev yapan beden e?itimi ö?retmenleri popülasyonu üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. (1= yetersiz - 5= çok yeterli). Yüksek puan, yüksek yeterlilik alg?s?n? ifade eder.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme ve geçerlilik/güvenilirlik çal??mas? 2008 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Hüseyin Ünlü ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar?n ?leti?im Bilgisi: huseyin.unlu@aksaray.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki adresten indirilebilir: beden-egitimi-ogretmenleri-yeterlilik-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ünlü, H., Sünbül, A.M. ve Aydos, L. (2008). Beden E?itimi Ö?retmenleri Yeterlilik Ölçe?i geçerlilik ve güvenirlik çal??mas?. *Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi, 9*(2), 23-33.

Beden E?itimi Ö?retmenleri Yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, herhangi bir de?i?ikli?e u?rat?lmam??t?r.

Ölçek 78 madde ve alt? faktörden olu?maktad?r. Her bir faktöre ait örnek madde a?a??da sunulmu?tur:

Ki?isel ve Mesleki Geli?im (11m): Beden e?itimi ö?retim program?ndaki de?i?imleri izlerim.
Ö?renciyi Tan?ma (6m): Ö?rencilerle güven verici ili?kiler kurar?m ve onlar?n sa?l?kl? ve dengeli birer ki?ilik geli?tirmeleri konusunda sorumluluk duyar?m.
Ö?renme ve Ö?retme Süreci (31m): Sportif faaliyetlere ö?rencilerle birlikte aktif olarak kat?labilirim.
Ö?renmeyi, Geli?imi ?zleme ve De?erlendirme (10m): Ö?rencilerin etkinliklerini k?sa zamanda puanlama ve sonuçlar?, ö?rencinin nas?l geli?ece?ine ili?kin dönütlerle birlikte ö?rencilere veririm.
Aile ve Toplum ?li?kileri (7m): Di?er ö?retmenlerle i? ili?kileri kurar ve i?birli?i içinde çal???r?m.
Program ve ?çerik Bilgisi (13m): Beden e?itimi ile ilgili temel kavram, kural ve ilkeler hakk?nda bilgi sahibiyim.

ARABPSYCHOLOGY.COM